

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

**PROTOKOL K OBHAJOBĚ
DISERTAČNÍ PRÁCE**

Jméno a příjmení studenta : **JUDr. JANA BORSKÁ**

Školitel : prof. JUDr. Vilém Kahoun, Ph.D.

Studijní program: REHABILITACE

Název disertační práce : **Právní a zdravotně sociální aspekty činnosti OSPOD jako ustanovených opatrovníků v zájmu nezletilých dětí**

Datum konání obhajoby : **3. 10. 2016**

Počet hlasovacích lístků

odevzdaných **6** platných **6** prospěl(a) **3** neprospěl(a) **3** zdržuje se **0**
+ 1 hlas předsedkyně

Hodnocení: ..... *prospělo* .....

ZKUŠEBNÍ KOMISE:

FUNKCE	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	PODPIS
Předsedkyně komise	doc. PhDr. Adéla Mojžíšová, Ph.D.	<i>Mojžíšová</i>
Člena komise	doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.	<i>Vacková</i>
Člen komise	prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., dr.h.c.	<i>Velemínský</i>
Člen komise	prof. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.	<i>Slaný</i>
Člena komise	doc. PhDr. Alice Gojová, Ph.D.	<i>Gojová</i>
Člena komise	doc. Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.	<i>Vávrová</i>

V Českých Budějovicích dne 3. 10. 2016

PRŮBĚH OBHAJOBY DISERTAČNÍ PRÁCE

Předsedkyně komise, doc. Mojžíšová, zahájila obhajobu disertační práce JUDr. Jany Borské, studentky doktorského studijního programu Rehabilitace. Představila jmenovitě složení komise, přítomnou oponentku a školitele disertační práce, kterého požádala, aby v krátkosti představil dle profesního životopisu svou doktorandku. Následně byla vyzvána dr. Borská k prezentaci své disertační práce na téma Právní a zdravotně sociální aspekty činnosti OSPOD jako ustanovených opatrovníků v zájmu nezletilých dětí.

Doktorandka svou prezentaci zahájila mottem (Pemová, Ptáček 2012). Zdůvodnila volbu tématu. Téma je opomíjené. Došlo ke změnám v právní úpravě, které měly vliv na přístupu ke zpracování práce. Došlo k posílení ochrany práv nezletilých dětí a stanovení nových nástrojů k jejich ochraně. Představila členění práce dle jednotlivých kapitol. Charakterizovala Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) – pojem, obsah, pravomoc a koncept opatrovnictví. Pojem dítě je obtížně definovatelný a nesnadno uchopitelný. OSPOD se zabývá dětmi ještě před narozením za předpokladu, že se narodí živě. Ochrana se poskytuje od nascituru až do věku 18 let. Do zvláštní péče nejsou zařazeny děti se zdravotním postižením či ohroženy vývojovou vadou. Zájem nezletilého dítěte plní OSPOD ve třech složkách – identifikuje, interpretuje a prosazuje.

Studentka stanovila 2 cíle práce. Prvním cílem práce bylo identifikovat problémy v postupech OSPOD a soudů při ochraně zájmu nezletilých dětí a druhým cílem bylo zjistit názory na vydefinované problémy vybraných vedoucích sociálních pracovníků OSPOD a soudců okresních soudů při ochraně zájmu nezletilých dětí. Výstupem disertační práce byl metodický postup pro zaměstnance OSPOD, vycházející ze zpracování podrobné právní úpravy oblastí „předběžných opatření“, problematiky „rozdílné místní příslušnosti OSPOD a soudů“ a problematiky „podjatosti“. V těchto oblastech je začleněno rovněž schéma postupu a vzory pro psaní předběžných opatření.

Pro naplnění prvního cíle byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie, technika obsahové analýzy vybraných kazuistik z advokátní praxe studentky. A pro druhý cíl byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie, technika rozhovoru, který byl strukturován do analýzou vydefinovaných oblastí. Každá kategorie má svou identifikaci. Dále autorka charakterizovala zkoumané soubory. Popsala 4 případové studie, kdy společnými znaky byly ohrožené děti s poruchou ADHD v různé intenzitě, domácí násilí. Charakterizovala předběžné opatření jako často využívaný postup k řešení mimořádných situací k rychlé ochraně práv nezletilých dětí.

Prezentovala výsledky kapitol 10.3, 10.4., 10.5., 10.6., 10.7., 10.8.

Závěrem autorka apelovala na nutnost tvorby funkčního systému s provázanou strukturou orgánů, odpovídající právní rámec, profesionálně zdatní odborníci, nastavení monitorovacích a kontrolních mechanismů. Nedostatky spatřovala v personální poddimenzovanosti, neúčast OSPOD u soudů, nedostatek finančních prostředků.

Předsedkyně komise poděkovala doktorandce za velmi obsáhlou prezentaci své disertační práce a vyzvala školitele prof. Kahouna, aby práci zhodnotil. „Jedná se o aktuální téma s vysoce aktuální problematikou. Především s ohledem na věcnou působnost orgánů OSPOD a její odbornou náročnost multioborového zaměření pro výkon sociální práce. Doktorandka se zabývá problematikou opatrovnictví, pěstounské péče, klade akcent na vzdělávání. Do

zpracování práce zasáhly 2 úpravy, a to hmotná a procesní. Doktorandka zpracovala ucelený přehled praktických činností soudů a OSPOD.“ Školitel neměl připomínek a doporučil práci k obhajobě – viz posudek školitele.

doc. Gojová, oponentka disertační práce, v krátkosti shrnula svůj posudek. „Autorka zvolila aktuální téma související se změnami v systému ochrany dětí. Je vidět Vaše obrovské zaujetí, Váš záběr oceňuji. K výzkumné práci jsem byla kritičtější. Cíl je obecně a široce formulován, chybí mi ucelený závěr.“ Práci doporučila k obhajobě – viz posudek oponenta.

doc. Radvanová, oponentka disertační práce, nebyla u obhajoby přítomna. Její posudek citovala v plném znění doc. Mojžíšová – viz posudek oponenta.

Doc. Mojžíšová vybídla členy k diskuzi.

Doc. Vávrová:

„Vybrala jste 4 kazuistiky, kde dítě mělo diagnostikováno ADHD. Byl to záměr? Proč jste vybrala jen vedoucí pracovníky? Nemohlo to zkreslit Vaše výsledky? Proč ne např. sociální pracovnice? Co Vás vedlo k počtu 10 a 10 informantů?“

Prof. Slaný:

„Disertační práce je vědecká. Opírala jste se o Hendla, ale nemáte ho uvedeného v literatuře. Používáte pojmy, které jsou Vám jasné. Definovala jste je? Definujte ohrožené dítě.“

Doc. Mojžíšová

„Disertační práce je obrovsky rozsáhlá. Nevidím tam významnou roli rodičů. V kolizní situaci by primární roli měli hrát rodiče.“

Závěr: Doktorandka splnila podmínky v souladu s Opatřením děkanky č. 22/2011. Uspokojivě odprezentovala disertační práci a přijatelně odpověděla na kladené otázky. Komise při tajném hlasování rozhodla, že uchazečka u obhajoby disertační práce PROSPĚLA.